

From: "5.1.2e" <5.1.2e@nijmegen.nl>
Sent: 5/2/2024 1:10:54 PM
To: "5.1.2e" <5.1.2e@nijmegen.nl>, "5.1.2e" <5.1.2e@nijmegen.nl>
Cc:
Subject: Voorzet Cvs en Raadsbrief 7

Zie de bijlage, input vanuit MO, te bespreken a.s. maandag.

Groet,

5.1.2e

Onderwerp

Intrekking aanwijzingsbesluit Toppelzone

Opsteller	5.1.2e	Behandeldatum	4 juni 2024
Programma	Veiligheid Zorg & Onderwijs	Status	Geheim
Portefeuillehouder	H.M.F. Bruls en G. Visser		

Advies

1. Het aanwijzingsbesluit Toppelzone d.d. 22 maart 2022 in te trekken onder de voorwaarde en op het moment dat de rechtbank de registratieplicht voor straatsekswerkers in dit aanwijzingsbesluit onverbindend verklaart. Het besluit treedt pas in werking op moment dat deze voorwaarde ingaat.
2. De brief aan de raad vast te stellen, waarin de raad wordt geïnformeerd over het besluit van het college om het aanwijzingsbesluit toppelzone in te trekken.

----> Wie moet er allemaal ingelicht worden vooraf i.v.m. geheimhouding. 5.1.2e en 5.1.2e (concernmanager MO en Veiligheid)

Aanleiding

De zitting van de rechtszaak rondom twee geweigerde toppelzone-registraties is gepland op 17 mei a.s. Deze registraties zijn geweigerd omdat beiden niet voldoen aan de in het aanwijzingsbesluit gestelde voorwaarden. Indien de rechter het beroep gegrond verklaart en de registratieplicht in het aanwijzingsbesluit Toppelzone in strijd acht met de privacyregels en/of andere wetgeving wordt het besluit per direct onverbindend verklaard. Deze uitspraak heeft directe gevolgen voor de toppelzone; deze wordt op dat moment voor eenieder toegankelijk zonder registratie.

Naast de aanvragers van deze twee geweigerde toppelzone-registraties heeft ook de stichting Bureau Clara Wichmann (BCW) bezwaar gemaakt tegen de twee afwijzingsbesluiten. BCW heeft in het voortraject meerdere malen aangegeven dat zij voorstander zijn van het openzetten van de toppelzone voor alle straatsekswerkers. Om deze reden zullen zij hier ook landelijke bekendheid aan geven. Dit zal een aanzuigende werking hebben en grote risico's met zich meebrengen voor de openbare orde en veiligheid in en rondom de toppelzone.

Naar verwachting zal de rechtbank 6 weken na de zitting uitspraak doen.

Beoogde impact

Met bijgevoegde brief informeren we de raad over het genomen collegebesluit en welk vervolg gegeven wordt aan sluiting van de toppelzone met betrekking tot de handhaving en de veiligheid in de stad. Tevens wordt ingegaan op de voortzetting van de zorgaanpak voor de sekswerkers en het bestaande beleid.

Ten aanzien van het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg dragen we bij aan de ambitie: "We zorgen dat kinderen en volwassenen zoveel mogelijk in een (veilige) thuissituatie kunnen leven. We versterken inwoners en gezinnen die de basis van het bestaan niet (meer) op orde hebben of deze dreigen te verliezen." Ons besluit sluit aan op de bij deze ambitie geformuleerde activiteit: "We voorkomen huisuitzettingen, leiden toe

naar zorg, werken aan het perspectief van multi-probleemhuishoudens en beperken de overlast als gevolg van dakloosheid en psychiatrische en/of psychosociale problematiek.” Ten aanzien van het programma Veiligheid draagt onze aanpak van het prostitutievraagstuk bij aan de ambitie: 'We zijn een lokaal bestuur dat binnen het veiligheidsdomein regie neemt kaders stelt en partijen bij elkaar brengt.' Ons besluit sluit aan op de bij deze ambitie geformuleerde activiteit: 'We stellen in geval van multi-problematiek lange-termijndoelen vast en we leveren bijbehorend maatwerk om escalatie van problematiek en stijgende (maatschappelijke) kosten tegen te gaan.'

Argumenten

1.1. *Geen Nijmeegse tippelzone voor heel Nederland.*

In de huidige situatie zijn voorwaarden gesteld aan de sekswerkers om te mogen tippelen. Door de opgelegde registratieplicht was het mogelijk om zicht te houden op en op de hoogte te blijven van wie er werkzaam zijn. Het was mogelijk om deze relatief kleine groep sekswerkers te motiveren en ondersteunen om uit het straatsekswerk te stappen en hen te ondersteunen bij lotsverbetering. Onder o.a. deze condities is destijds groen licht gegeven om de tippelzone open te houden.

Wanneer de tippelzone toegankelijk wordt voor alle sekswerkers uit Nederland is van een persoonsgerichte aanpak waarbij gewerkt wordt aan lotsverbetering geen sprake. De aanzuigende werking van het vervallen van de registratieplicht zal grote risico's met zich meebrengen voor de openbare orde en veiligheid in en rondom de tippelzone.

1.2. *Relatief veilige werkplek kan niet meer geboden worden*

Afgelopen jaren is geprobeerd voor deze doelgroep een relatief veilige werkplek te creëren. Deze is niet meer te garanderen bij een tippelzone die volledig opengesteld wordt voor alle sekswerkers uit Nederland en zonder registratieplicht. Tevens is er minder grip met het oog op hygiëne, hulp en bestrijding van vrouwenhandel en uitbuiting.

Kanttekeningen

Tippelen zonder zone

- Bij sluiting van de zone moet er rekening mee gehouden worden dat het tippelen zich verplaatst naar een ander deel/delen van de stad. Het feit is dat de sekswerkers blijven zoeken naar andere plekken om te kunnen tippelen. Sluiting van de tippelzone in de coronatijd zorgde ervoor dat de sekswerkers in de omgeving van de huidige zone naar klanten zochten. Een ander opvallend feit was dat in deze lockdownperiodes meerdere sekswerkers een andere weg zijn ingeslagen/ gestopt zijn.
- Wij dienen tevens bedachtzaam te zijn op een mogelijke toename van agressie, misbruik en geweld tegen sekswerkers.

Op dit moment wordt er een 'plan' opgesteld hoe de afdeling Veiligheid en handhaving hierop kunnen in te spelen en welke acties er ondernomen gaan worden.

Zorgaanpak straatsekswerkers

De zorgaanpak voor de groep straatsekswerkers is op dit moment geborgd bij twee zorgaanbieders (Iriszorg en het Leger des Heils). Dit gebeurt middels het leveren van casemanagement, de inzet van een ervaringsdeskundige, voor aansturing en expertise, de inzet van een flexbudget en de inzet van een time-outvoorziening. Na sluiting loopt deze zorgaanpak door al wordt nauwlettend gevolgd wat nodig is/ bijgestuurd.

Wanneer de rechtbank het aanwijzingsbesluit onverbindend verklaard wordt met IrisZorg en het Leger des Heils direct het gesprek aangegaan over de sluiting van de tippelzone (en dus ook huiskamer de Cirkel) en de communicatie naar de sekswerkers.

Financiën

Sluiting van de tippelzone levert een besparing op in de kosten die nu gemaakt worden voor de loods, huiskamer de Cirkel, de beveiliging op de tippelzone en schoonmaak en onderhoud van de loods op de tippelzone. De kosten van de Zorgaanpak lopen gewoon door.

Weet iemand hoe hoog dit bedrag is(zonder kosten Zorgaanpak)?

In 2024 bedroegen de kosten voor de avondopenstelling de Cirkel € 5.1.1c

Kosten Loods + Cirkel ?

Beveiliging?

Vervolg

- Zittingsdatum is 17 mei. Uitspraak van de rechter wordt verwacht 6 weken na de zittingsdatum. Dit betekent dat uitspraak komt rond 28 juni.
- Bij het onverbindend verklaren wordt aanwijzingsbesluit Tippelzone ingetrokken.
- informatieve brief versturen voor de geregistreerde straatsekswerkers.
- Persbericht
- Medewerkers afdeling Veiligheid, Handhaving en toezicht wordt geïnformeerd over ophanden zijnde sluiting,.....
- Uitvoerende partijen (IrisZorg en Leger des Heils) en doelgroep worden ingelicht direct na de uitspraak.
.....

Maak een chronologische opsomming. Zet hierin de praktische gevolgen na akkoord van het college. De centrale vraag hierbij is: wat gebeurt wanneer?

Bijlage(n)

1. Raadsbrief

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 18 april 2024
Onderwerp Intrekken aanwijzingsbesluit

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief informeren wij u over het door het college vastgestelde besluit om het aanwijzingsbesluit Tippelzone van 22 maart 2022 in te trekken. De aanleiding om dit besluit te nemen is het gegrond verklaarde beroep van de rechtszaak rondom twee geweigerde registraties. Dit besluit heeft gevolgen voor de stad, de bezoekers van de tippelzone, de straatsekswerkers zelf en de Zorgaanpak van deze doelgroep.

In eerdere brieven hebben wij u op de hoogte gehouden over de Zorgaanpak Straatsekswerkers (zie brief 23 februari 2021, 6 juli 2021 en 12 juli 2022), het huidige beleid en de juridische ontwikkelingen.

In deze brief benoemen wij de kansen en risico's van het genomen collegebesluit voor de stad.

Historische context

In 2007 is de registratieplicht opgenomen in het aanwijzingsbesluit Tippelzone. Voorwaarden van registratie was dat de sekswerker ten minste twee jaar actief werkzaam was geweest als sekswerker in Nijmegen en bekend was bij zorg verlenende organisaties. Dit had enerzijds tot doel om de overlast terug te dringen en de tippelzone beheersbaar te houden en anderzijds de sekswerkers –wanneer nodig- toe te leiden naar zorg. Op deze wijze bood de tippelzone een relatief veilige werkplek. In 2022 is het beleid geactualiseerd. Er is gekozen voor het in stand houden van het huidige beleid met een eenmalige beperkte uitbreiding; straatsekswerkers konden zich opnieuw registreren voor de tippelzone op basis van een nieuw aanwijzingsbesluit. Vereisten waren dat de werkers vanaf 1 januari 2020 met regelmaat werkzaam waren op de zone en/of gebruikt maakten van het zorgaanbod.

Met de actualisatie van het beleid bleven bestaande rechten in stand en daarnaast kregen de ongeregistreerde straatsekswerkers, die gebruik maakten van het zorgaanbod, toegang tot de tippelzone. Dit betekende ook de keuze voor een beleid gericht op de instandhouding van de uitsterfconstructie die gekoppeld is aan een zorgaanbod. Het ging in 2020 om 21 geregistreerde sekswerkers.

Postadres

Gemeente Nijmegen
MO
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

5.1.2e
5.1.2e @nijmegen.nl
T 024 5.1.2e

Ons kenmerk

EE

Beheersbaarheid, relatieve veiligheid van de vrouwen en een goede zorgverlening stonden daarbij centraal.

Juridische ontwikkelingen

Op 17 mei jl. diende de rechtszaak rondom twee geweigerde registraties. Deze registraties zijn geweigerd omdat beide registraties niet voldoen aan de in het besluit gestelde voorwaarden. Dit leidde tot juridische stappen door de aanvragers. Naast deze aanvragers heeft ook de stichting Bureau Clara Wichmann (BCW) bezwaar gemaakt tegen de twee afwijzingsbesluiten. De rechter heeft het beroep gegrond verklaard en de registratieplicht in het aanwijzingsbesluit Toppelzone in strijd geacht met de privacyregels en/of andere wetgeving en per direct onverbindend verklaard. Deze uitspraak heeft directe gevolgen voor de toppelzone; deze wordt per direct voor eenieder toegankelijk zonder registratie. BCW heeft in het voortraject meerdere malen aangegeven dat zij voorstander zijn van het openzetten van de toppelzone voor alle straatsekswerkers. Om deze reden zullen zij hier ook landelijke bekendheid aan geven. Dit zal een aanzuigende werking hebben en grote risico's met zich meebrengen voor de openbare orde en veiligheid in en rondom de toppelzone.

Aantallen

Op dit moment beschikken 18 straatsekswerkers over een registratie (april 2024). Hiervan maken 11 straatsekswerkers gebruik van de toppelzone en de huiskamer. Van deze 11 sekswerkers werken er 5 zeer regelmatig op de toppelzone. De overige 6 sekswerkers werken een paar dagen per maand op de toppelzone, variërend van 1-2 dagen per maand (3 sekswerkers) tot 4-7 dagen per maand (3 sekswerkers). Zij bezoeken allemaal de huiskamer.

Kansen en risico's bij sluiting toppelzone

Het intrekken van het aanwijzingsbesluit Toppelzone waarbij het niet langer toegestaan is om te tuppelen in Nijmegen biedt kansen en risico's. Wat zijn deze mogelijke kansen en risico's van sluiting?

- Verplaatsing van het tuppelen naar een andere plek in de stad waarbij overlast voor inwoners en openbare ordeproblemen kunnen ontstaan.
- Minder grip op de branche met het oog op veiligheid, hygiëne, hulp en bestrijding van vrouwenhandel en uitbuiting.
- Een beveiligde werkplek voor de straatsekswerkers verdwijnt. Mogelijk toename van agressie, misbruik en geweld tegen sekswerkers.
- Met de sluiting van de toppelzone verdwijnt ook huiskamer de Cirkel, aanwezig op de toppelzone. De Cirkel is de vindplaats waar hulpverleners de doelgroep bereiken.
- Minder zicht en controle op (minderjarige) straatsekswerkers en de geldigheid van verblijfspapieren en werkvergunningen.
- Gevaar voor de openbare orde en veiligheid in de vorm van

Op dit moment werken we aan een plan om de veiligheid in de stad te waarborgen en bij calamiteiten weten hoe te handelen naar aanleiding van sluiting van de toppelzone.

Tippelen zonder zone

- Bij sluiting van de zone moet er rekening mee gehouden worden dat het tippelen zich verplaatst naar een ander deel/delen van de stad. Het feit is dat de sekswerkers blijven zoeken naar andere plekken om te kunnen tippelen. Sluiting van de tippelzone in de coronatijd zorgde ervoor dat de sekswerkers in de omgeving van de huidige zone naar klanten zochten. Een ander opvallend feit was dat in deze lockdownperiodes meerdere sekswerkers een andere weg zijn ingeslagen/ gestopt zijn.

Voortzetting Zorgaanpak

De zorgaanpak is een specifiek voor de doelgroep ontwikkelde aanpak, gericht op de meest kwetsbare sekswerkers, voor wie het in het kader van hun gezondheid en veiligheid dringend gewenst is om maatwerk te bieden. De nadruk van het maatwerk ligt op het bieden van rust en stabiliteit en het bieden van ondersteuning om bijvoorbeeld af te kicken van een harddrugsverslaving, met als doel te komen tot ruimte voor lotsverbetering. Lotsverbetering betekent in dit geval het bieden van ondersteuning bij de individuele zorgvraag van de straatsekswerker, op gebied van onder andere huisvesting, behandeling, aandacht voor welzijn of fysieke verzorging. Het belangrijkste doel van de zorgaanpak is het bevorderen van contact met de doelgroep, gericht op het belang van het bieden van begeleiding en rust, en (secundair) mogelijk een toekomst buiten de straatprostitutie. De uitvoering van de zorgaanpak is georganiseerd vanuit een vast team van professionals met passende expertise en met inzet van ervaringsdeskundigen. Een casemanager is daarbij de spil naar de vrouw toe. Hierbij wordt in belangrijke mate aansluiting gezocht bij bestaande zorgpartijen.

Concreet biedt de Zorgaanpak:

- Begeleiding door casemanagers (STAP-team) en een ervaringsdeskundige.
- Time-outvoorziening
- Een flexibel budget beschikbaar voor de aanpak.

Huiskamer de Cirkel

Aan Tippelzone 'De loods' is huiskamer de Cirkel gekoppeld, waar de straatsekswerkers terecht kunnen voor opvang gedurende de avonduren.

De zorg bij de Cirkel is beschikbaar voor alle (straat)sekswerkers, ook voor hen die geen registratie hebben. Er is ruimte voor contact, voorlichting over veilig werken en middelengebruik. Er bestaat samenwerking met de GGD voor periodieke SOA-controles en verstrekking van anticonceptie. De Cirkel is voor de sekswerkers een laagdrempelige omgeving met toezichthouders in de loods en omgeving om de veiligheid te borgen.

Aanvullend hierop is er de toegang tot de reguliere zorg op het gebied van Maatschappelijke Opvang (MFC), (Beschermd) Wonen, behandeling van verslaving en psychiatrische problematiek en ambulante begeleiding. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het reguliere aanbod, waardoor er sprake is van samenwerking met meerdere zorgpartijen.

Met het verdwijnen van de tippelzone verdwijnt de Cirkel zijnde de vindplaats van deze doelgroep.

Concreet:

- We zetten de Zorgaanpak voort door het bieden van zorg aan alle straatsekswerkers werkzaam in Nijmegen.
- Individuele straatsekswerkers blijven we motiveren en ondersteunen om uit het straatsekswerk te stappen.
- De tippelzone verdwijnt en hiermee ook de vindplaats. De tippelzone is niet de enige vindplaats. Andere vindplaatsen zijn het MFC, KISS, SOA-poli(GGD). Het bieden van een inloofunctie op andere plek in de stad is een mogelijkheid om een extra vindplaats te creëren. Een optie zou kunnen zijn om deze onder te brengen bij een andere doelgroep.
-----> Wat vindt u ervan om de optie van een inloofunctie nader te onderzoeken?

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 1 sub c	Bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld	4
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2, 5